

Jan Grochowicz, Aleksander Czacki, Andrzej Rajpert

Izba katowicka

Palestra 30/8(344), 129-132

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Było to dla niego ciężkim przeżyciem, zawód bowiem adwokata uprawiał z zamiłowaniem i dużym zaangażowaniem.

W postępowaniu z kolegami i ludźmi zachowywał się zawsze w sposób godny, pełen umiaru i taktu. Dbał zawsze o powagę i godność zawodu, jaki wykonywał.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej został wyróżniony wieloma odznaczeniami państwowymi i społecznymi, a m.in.: w lipcu 1974 r. — Medalem Pamiątkowym XXX-lecia Wymiaru Sprawiedliwości, w 1978 r. — Złotą Odznaką Zrzeszenia Prawników Polskich, w 1979 r. — Złotym

Krzyżem Zasługi, a w 1980 r. — Medalem 400-lecia Trybunału Koronnego, nadanym mu przez Wojewódzką Radę Narodową w Piotrkowie Trybunalskim.

Odszedł od nas adwokat-społecznik niecodziennej miary, dobry, szlachetny człowiek, lubiany i otoczony szacunkiem oraz uznaniem. Śmierć naszego Kolegi i Przyjaciela wywołała powszechny żal i smutek oraz uczucie ciężkiej, niepowetowanej straty. Postać jego pozostanie na zawsze w naszych sercach.

Cześć Jego pamięci!

adw. Wincenty Rybus

Izba katowicka

1. Adw. Jan Kleczka (1903—1985).

Adwokat Jan Kleczka urodził się 21 lutego 1903 r. w Kochłowicach (obecnie dzielnica Rudy Śląskiej) jako jeden z ośmiorga dzieci Augustyna Kleczki, górnika i zasłużonego działacza niepodległościowego i powstańca. Sam również pracował w miejscowej kopalni „Wirek”, zdobywając w ten sposób środki materialne na naukę. Studia prawnicze ukończył w Poznaniu w 1927 r.

Po odbyciu aplikacji pracował jako sędzia Sądu Grodzkiego w Katowicach. Do adwokatury przeszedł w 1933 r. i otworzył kancelarię w Katowicach.

Po wybuchu wojny i zajęciu kraju przez okupanta nie mógł pozostać na Śląsku. Został ostrzeżony o grożącym mu niebezpieczeństwie. Jednocześnie gestapo aresztowało jego brata Stanisława. Zamieszkał wtedy w Ostrowcu, a następnie w Radomiu na terenie ówczesnej Generalnej Guberni. Pracował tam w Ubezpieczalni Społecznej. Miał żywe kontakty z ruchem oporu i zdziałał wiele dobrego, wykorzystując m.in. swoją dobrą znajomość języka niemieckiego. Po pewnym jednak czasie zwrócił na siebie uwagę

władz okupacyjnych i został aresztowany. Lata 1942—1945 spędził w niemieckich obozach koncentracyjnych. Do obozu poszedł z adnotacją w aktach: „Reuckkehr unerwuenschat”, co można przetłumaczyć jako „powrót niepożądany” i co było jednoznaczne z wyrokiem śmierci. Jednakże w 1945 r. powrócił do Polski pierwszym transportem cały i żywy, chociaż dotknięty dokuczliwym inwalidztwem.

Po powrocie otworzył w Katowicach kancelarię adwokacką, a w 1952 r. stał się członkiem-założycielem Zespołu Adwokackiego Nr 4 w Katowicach. Był znanym i cenionym adwokatem.

W latach 1945—1948, a następnie w 1956—1962 był członkiem Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach. Pracował w samorządzie adwokackim z dużym poświęceniem. Przewodniczył m.in. pracom komisji powołanej do zebrania danych o adwokatach, którzy padli ofiarą prześladowań ze strony okupanta hitlerowskiego. Był ceniony i szanowany. Otrzymał Złotą Odznakę „Adwokatura PRL”.

Mimo złego stanu zdrowia nie szczędził sił i wiele czasu poświęcał działalności społecznej w różnych organizacjach, jak ZBoWiD, PCK, Społeczny

Komitet Przeciwalkoholowy, Wojewódzka Komisja Przyjaciół Starego Człowieka. Odznaczał się szczerą pasją społecznika.

Zmarł 30 listopada 1985 r. w Katowicach.

Cześć Jego pamięci.

adw. Jan Grochowicz

2. Adwokat Henryk Woliński
(1901—1986). W dniu 12 marca 1986 r. w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Katowicach zmarł adwokat Henryk Woliński. Pogrzb jego w dniu 15 marca 1986 r. zgromadził liczne grono adwokatów, sędziów, przyjaciół i znajomych.

Zmarłego pożegnali przemówieniami: adwokat Karol Bodziony w imieniu Izby Adwokackiej w Katowicach, Zrzeszenia Prawników Polskich oraz b. pracowników b. Prokuraturii Generalnej RP, a także adwokat Jerzy Kurcysz jako przyjaciel Zmarłego, wieloletni jego towarzysz pracy społecznej w Zrzeszeniu Prawników Polskich oraz kolega w zespole adwokackim.

Adwokat Henryk Woliński urodził się 13 lipca 1901 r. w Będzinie. Po ukończeniu gimnazjum w Będzinie studiował na Uniwersytecie Warszawskim, kończąc Wydział Prawa 8 października 1925 r. Brał udział w wojnie 1918—1920 r. W roku 1925 rozpoczął aplikację w Urzędzie Głównym Prokuraturii Generalnej RP, którą zakończył egzaminem referendarskim w dniu 21 czerwca 1928 r. Następnie zajmował kolejno w Prokuraturii stanowiska: referendarza, radcy i zastępcy kierownika wydziału — aż do wybuchu wojny w 1939 r.

Przed wojną był członkiem Klubu Demokratycznego, reprezentując poglądy lewicowe, publikował w prasie artykuły na temat laicyzacji prawa małżeńskiego i prawa o aktach stanu cywilnego.

Na początku okupacji pracował przy wydobywaniu z gruzów zburzonego w

czasie działań wojennych budynku Prokuraturii Generalnej przy ul. Kopernika w Warszawie akt i cennej biblioteki, które ulokowano w gmachu Naczelnego Trybunału Administracyjnego przy ul. Miodowej, a następnie pracował jako robotnik przy pracach budowlanych do 1942 r., kiedy to objął pracę w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Od 1942 r. Henryk Woliński (pseudonim „Wacław”) związał się z akcją niesienia pomocy Żydom. Prowadził punkt pomocy dla uchodzących z ghetta i ukrywających się po tzw. stronie aryjskiej. Stanowił jedno z ogniw sieci konspiracyjnej Rady pomocy Żydom („Zegota”).

Do chwili wybuchu powstania warszawskiego pozostawał w stałym kontakcie z Żydowskim Komitetem Koordynacyjnym i Żydowską Organizacją Bojową („ZOB”). Z tytułu tej działalności został w Izraelu uhonorowany tytułem: „Sprawiedliwy wśród narodów świata”.

Po wyzwoleniu Henryk Woliński powrócił do pracy zawodowej, uzyskując w sierpniu 1945 r. wpis na listę adwokatów Izby katowickiej z siedzibą w Katowicach, gdzie prowadził kancelarię adwokacką do 31 grudnia 1948 r.

Od 1945 r. do 1964 r. adwokat Woliński był naczelnym radcą prawnym Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego w Katowicach. Na tym stanowisku kierował pracami prawniczymi związanymi z nacjonalizacją przemysłu.

Od 1964 r. adwokat Woliński powrócił do wykonywania zawodu adwokackiego. Został wtedy członkiem Zespołu Adwokackiego Nr 4, a potem Nr 8 w Katowicach — aż do września 1976 r.

Adwokat Woliński rozwijał bardzo aktywną działalność w Zrzeszeniu Prawników Demokratów, będąc jego członkiem-założycielem na Śląsku. Po przeniesieniu się do Warszawy adwo-

kata Leonarda Tchórzewskiego, adw. Woliński został prezesem Zarządu Okręgowego Zrzeszenia Prawników w Katowicach, a następnie w trzech kadencjach — wiceprezesem oraz członkiem Zarządu Okręgu w wielu kadencjach. Był inicjatorem zorganizowania wydawnictw prawniczych i kursów szkoleniowych Okręgu katowickiego i warszawskiego ZPP. Za pracę zawodową i społeczną adwokat Woliński został odznaczony w okresie międzywojennym Srebrnym Krzyżem Zasługi, a w okresie czterdziestolecia powojennego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotą Odznaką Zrzeszenia Prawników Polskich.

Adwokata Henryka Wolińskiego cechowała wyjątkowa prawość charakteru, życzliwy stosunek do ludzi i gruntowna wiedza prawnicza. Cieszył się ogólną sympatią i zaufaniem kolegów. Śmierć jego stanowi niepowetowaną stratę dla adwokatury katowickiej oraz środowiska radców prawnych.

adw. Aleksander Czacki

3. Narada kierowników zespołów. W dniu 22 kwietnia 1986 r. w Okręgowej Radzie Adwokackiej w Katowicach odbyła się okresowa narada kierowników zespołów adwokackich, poświęcona w szczególności przygotowaniom wyborów kierowników zespołów. Naradę prowadził dziekan ORA w Katowicach.

Omówiono także problematykę funkcjonowania nowego systemu finansowego zespołów, ustalonego rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 1985 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w postępowaniu przed organami wymiaru sprawiedliwości, a także terminarz przygotowań do Zgromadzenia Ogólnego Adwokatów oraz Zjazdu Adwokatury.

4. Otwarte zebranie POP PZPR w Katowicach. W dniu 15

maja 1986 r. w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach odbyło się otwarte zebranie partyjne. W zebraniu wzięli udział: zastępca kierownika Wydziału Informacji Komitetu Centralnego PZPR tow. Jan Bisztyga, starszy instruktor Wydziału Polityczno-Organizacyjnego KC PZPR tow. Józef Rzeszutek, członkowie Plenum KM PZPR w Katowicach tow. Franciszek Leśkow i Wacław Szwarzczuk.

Przybyłych powitał I sekretarz POP przy ORA w Katowicach adw. Andrzej Rajpert.

Porządek zebrania zawierał przede wszystkim omówienie też na Zjazd Partii. Dokonał tego adw. Wacław Szwarzczuk.

W drugim punkcie porządku zebrania tow. Jan Bisztyga (były wiceminister Spraw Zagranicznych PRL oraz były ambasador PRL w Londynie i Atenach) wygłosił prelekcję na temat aktualnej sytuacji politycznej i prognoz jej rozwoju. Prelekcja zawierała ocenę sytuacji w kraju i na świecie — z uwzględnieniem sytuacji społeczno-politycznej i gospodarczej. Prelekcja została wygłoszona z wyprzedzającą wizją sytuacji na świecie. Opierając się na tym, prelegent przedstawił wszystkie uwarunkowania wyjścia Polski z kryzysu i powrotu na arenę gospodarczą przodujących eksporterów. Polska ma wszelkie ku temu uwarunkowania po przełamaniu szeregu barier organizacyjnych i psychologicznych.

Wygłoszony referat wywołał burzliwą i wielokierunkową dyskusję. Mówcy zadano szereg pytań. W dyskusji wzięło udział 11 osób. Tow. Jan Bisztyga ustosunkował się obszernie do wypowiedzi dyskutantów.

W części organizacyjnej tow. Jerzy Rutkowski poinformował zebranych, że towarzysze Andrzej Rajpert i Wacław Szwarzczuk zostali wybrani na zebraniu przedstawicieli na delegatów

na Miejską Konferencję Wyborczą PZPR w Katowicach.

5. Miejska Konferencja Wyborcza PZPR. W dniu 9 maja 1986 r. z udziałem członków Biura Politycznego KC PZPR Premiera prof. dra hab. Zbigniewa Mesnera odbyła się Miejska Konferencja Wyborcza PZPR w Katowicach.

Delegatem na Wojewódzką Konferencję Wyborczą PZPR w Katowicach został wybrany między innymi adw.

Andrzej Rajpert, wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach.

6. Program TV na temat patologii społecznej. W dniu 4 czerwca 1986 r. w Ośrodku Telewizji w Katowicach emitowano 2-godzinny program na temat patologii społecznej. W programie tym obok sędziego, prokuratora i funkcjonariusza MO wziął udział wicedziekan ORA w Katowicach adw. Andrzej Rajpert.

adw. Andrzej Rajpert

Izba kielecka

1. Szkolenie zawodowe w „Jodłowym Dworze”. W dniach 25, 26 i 27 kwietnia br. odbyło się w ramach szkolenia zawodowego w ośrodku „Jodłowy Dwór” na św. Krzyżu szkolenie adwokatów i aplikantów adwokackich. Uczestnicy szkolenia byli dowożeni wynajętym autokarem do ośrodka położonego w malowniczym zakątku gór Świętokrzyskich i tam zakwaterowani w hotelu „Jodłowy Dwór”. W ramach szkolenia przewidziane były wykłady i dyskusja prowadzone przez sędziów i adwokatów na tematy zawodowe oraz omówienie aktualnych spraw korporacyjnych.

Wykładowca z ramienia Sądu Wojewódzkiego w Kielcach sędzia Stanisław Stępień omówił problemy związane z ustawą z dnia 19 maja 1985 r. o zaostreniu odpowiedzialności karnej. Przedstawił on najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach już rozpoznanych, tendencje, jakie panują co do orzekania kar grzywny, oraz sytuację w okręgu Sądu Wojewódzkiego w Kielcach.

W dyskusji adwokaci: K. Grabowski, J. Zawartka, Z. Gumuliński, B. Kowalik i inni podkreślali, że zaostrenie odpowiedzialności karnej nie może być jedynym antidotum przeciwko wzrastaniu niektórych rodzajów

przestępstw. Jest to tylko jedna z dróg, nacisk zaś powinien być położony na zapobieganie złu, co łączy się z pracą pozaprawną. Ustawa „majowa” niewątpliwie spowoduje zwiększenie liczby osób trafiających do zakładów karnych, co też nie jest tendencją zdrową, gdyż obok przestępców zdemoralizowanych znajdują się tam także osoby przypadkowe. Zwracano uwagę na konieczność rozwarstwienia przestępczości i szerszego stosowania kar wolnościowych, których szeroką gamą dysponuje nasz kodeks karny, lecz nie zawsze sądy z tych możliwości korzystają.

Następnym wykładowcą był dr Zbigniew Stańczewski, który omówił problematykę rzadko omawianą, a często nawet lekceważoną, jaką jest „protokół oględzin”. Mówca zwrócił uwagę, że w protokole tym często znajdują się opisy bardzo pomocne w obronie oskarżonego. Od prawidłowego sporządzenia takiego protokołu, jak wykazuje praktyka sądowa, wiele zależy. Często te protokoły sporządzane są bez udziału pełnomocników czy obrońców, którzy nie są obecni przy czynnościach postępowania przygotowawczego, choć mają ku temu prawo.